

в тому числі і при здійсненні громадського контролю за діяльністю Національної поліції України. Це ж саме можна сказати і про принцип законності, адже будь-яка діяльність повинна здійснюватися у суворій відповідності та на основі закону. А відтак, беззаперечним є факт того, що саме верховенство права та законність є ключовими і найбільш важливими засадами здійснення будь-якої діяльності, в тому числі це стосується і здійснення громадського контролю за діяльністю органів Національної поліції України.

Список бібліографічних посилань

1. Головатий С. П. Верховенство права: юридичний принцип, який в Україні офіційно визнано та який має діяти. *Українське право*. 2006. № 1. С. 85–90.
2. Рабінович П. М. Права людини і громадянина у Конституції України (до інтерпретації вихідних конституційних положень). Харків : Право, 1997. 136 с.
3. Рабінович П. М. Верховенство права в інтерпретації Страсбурзького Суду та Конституційного Суду України. *Українське право*. 2006. № 1 (19). С. 210–220.
4. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков та ін. ; за ред. В. В. Копейчикова. Стер. вид. Київ : Юрінком Інтер, 2000. 320 с.
5. Борисов В. В. Правовой порядок развитого социализма. Вопросы теории. Саратов : Изд-во Сарат. ун-та, 1977. 408 с.
6. Теория государства и права / под ред. В. М. Корельского и В. Д. Перевалова. М. : Инфра-М, 1998. 570 с.

Одержано 26.03.2019

УДК 343.1

ІВАН ВОЛОДИМИРОВИЧ КУБАРЕВ,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного права

Донецького юридичного інституту МВС України (м. Кривий Ріг)

ЩОДО РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ

Недоліки взаємодії слідчого та оперативних підрозділів Національної поліції України при розслідуванні злочинів залишаються одним з факторів, що суттєво знижують ефективність їх діяльності в цьому напрямку. З прийняттям КПК України 2012 року кримінально-процесуальна регламентація інституту взаємодії на досудовому розслідуванні зазнала суттєвих змін, причому, на жаль, не тільки в позитивному плані. Певну нормативну конкретизацію взаємодія слідчого та оперативних підрозділів отримала у відомчих документах МВС України, зокрема Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затвердженій наказом МВС України № 575 від 07.07.2017 року (далі Інструкція). Але певні проблеми повного вирішення в ній не знайшли.

Нормативно-правові акти не містять поняття взаємодії слідчого та оперативних підрозділів, а в наукових джерелах запропоновані різні її дефініції. На мій погляд, під такою взаємодією слід розуміти елемент організації розслідування, що полягає в узгодженому визначенні та здійсненні слідчих (розшукових) дій (в т. ч. негласних), оперативно-розшукових та інших заходів під керівництвом слідчого з метою ефективного вирішення завдань кримінального провадження. Така взаємодія здійснюється в певних формах, які прийнято поділяти на процесуальні та організаційні.

Як видно за запропонованого визначення, взаємодія передбачає оперативно-розшукові заходи, що здійснюються оперативними підрозділами під керівництвом слідчого (точніше, за його дорученням). Разом з тим, чинний КПК України, на відміну від попереднього, права доручати проведення таких заходів (в попередньому КПК вони називалися розшуковими) слідчому не надав. Зі змісту ст. 40, 41 КПК України випливає, що слідчий має право доручити оперативним підрозділами проведення тільки слідчих (розшукових) дій, або негласних слідчих (розшукових) дій, які, цілком очевидно, оперативно-розшуковими заходами не є. Правовою підставою для

доручення слідчим проведення оперативними підрозділами саме оперативно-розшукових заходів є положення п. 2 ч. 1 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», який покладає на ці підрозділи обов'язок виконувати письмові доручення слідчого про проведення оперативно-розшукових заходів. І хоча цей Закон і є джерелом кримінального процесуального права України, все ж таки право слідчого, що кореспондує наведеному обов'язку оперативних підрозділів, на мій погляд, має бути закріплено в КПК України.

Однією з форм взаємодії слідчого з органами дізнання, передбаченою попереднім КПК України, було їх сприяння слідчому при проведенні ним окремих слідчих дій. Аналіз практики застосування зазначеної форми взаємодії показав її високу ефективність. Зокрема, слідчі нерідко залучали співробітників органів дізнання для проведення оглядів місць події, обшуків, відтворень обстановки та обставин події та інших слідчих дій. Результативність таких дій багато в чому забезпечувалась саме залучення додаткових сил. Нажаль, в новому КПК України, ця форма взаємодії слідчого з оперативними підрозділами з незрозумілих причин відображення не знайшла. Інструкція ж прямо передбачає лише можливість залучення співробітників оперативних підрозділів до обшуку (розділ 7 п. 3) та туманно говорить про їх участь у огляді місця події як членів чергової слідчо-оперативної групи (розділ 2 п. 8). При цьому аналіз практики застосування чинного КПК України показує, що слідчі продовжують залучати співробітників оперативних підрозділів до проведення слідчих (розшукових) дій, як зазначених в Інструкції, так й інших. Але відсутність регулювання на законодавчому рівні ставить під сумнів обґрунтованість такої практики, а отже, і доказове значення отриманих результатів.

Таким чином, вважаю, що чинний КПК України містить прогалини, які знижують ефективність взаємодії слідчого та оперативних підрозділів і негативно впливають на вирішення завдань досудового розслідування в цілому. Для їх усунення в Кодексі потрібно передбачити право слідчого доручати оперативним підрозділам проведення оперативно-розшукових заходів та вимагати них сприяння у проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.

Одержано 26.03.2019

УДК 34+004+351.74

ВАДИМ АНАТОЛІЙОВИЧ КУДІНОВ,

*кандидат фізико-математичних наук, доцент,
професор кафедри інформаційних технологій та кібербезпеки
Національної академії внутрішніх справ (м. Київ);*

 <https://orcid.org/0000-0002-5299-0590>

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕГРОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВИХ СИСТЕМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Проблеми нормативно-правового забезпечення функціонування інтегрованих інформаційно-пошукових систем Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) України та Національної поліції станом на кінець 2016 року нами були зазначені у роботі [1]. У якості досліджуваних об'єктів були розглянуті Інтегрована інформаційно-пошукова система органів внутрішніх справ України та система «ЦУНАМІ». При цьому перспективи подальшого розвитку системи інформаційного забезпечення МВС України, Національної поліції та нормативно-правового забезпечення її функціонування були наведені з урахуванням чинної на той час Концепції інформатизації МВС України та центральних органів виконавчої влади (далі – ЦОВВ), діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України (далі – КМУ) через Міністра внутрішніх справ України, на 2016–2020 роки [2].

За останні 2 роки відбулись суттєві зміни в нормативно-правовому забезпеченні функціонування інтегрованих інформаційно-пошукових систем ЦОВВ. Тому метою даної роботи є їх врахування для визначення нових напрямків удосконалення правового регулювання функціонування інтегрованих інформаційно-пошукових систем Національної поліції України.

КМУ своїм розпорядженням від 20.09.2017 № 649-р схвалив Концепцію розвитку електронного урядування в Україні [3], в якій зазначено, що розвиток електронного урядування